

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Förvaltningsrättsnotarien
Katarina Lindqvist

DOM
2019-03-06
Meddelad i Falun

Mål nr
5675-18

SÖKANDE

Ingenjörgruppen Ståhlkloo AB, 556160-2722

Ombud: Advokat Ann Liljedal
Foyen Advokatfirma KB
Åsgatan 41
791 71 Falun

MOTPART

Kopparstaden AB, 556049-4865
Box 1985
791 19 Falun

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 242493

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

Kopparstaden AB (Kopparstaden) upphandlar genom öppet förfarande i enlighet med bestämmelserna i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) ”ramavtal för konsulttjänster inom kompetensområdena Ventilation inklusive styr (V) och Värme och sanitet (VS)”. Kopparstaden beslutade den 17 december 2018 att tilldela kontraktet till ÅF-Infrastructure AB och PE VVS-design i Sverige AB. Av tilldelningsbeslutet framgår även att anbudet från Ingenjörsgruppen Ståhlkloo AB (Ståhlkloo) inte uppfyller samtliga uppställda obligatoriska krav och att det därför förkastas.

YRKANDEN M.M.

Ståhlkloo ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först efter att rättelse gjorts och att Ståhkløos anbud antas som det mest fördelaktiga. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Ståhlkloo uppger att Kopparstaden har agerat i strid med den grundläggande principen om likabehandling när myndigheten felaktigt förkastat Ståhkløos anbud och att Ståhlkloo lider eller riskerar att lida skada på grund av detta. För det fall Ståhkløos anbud anses rätteligen förkastat ska upphandlingen tas om eftersom förfrågningsunderlaget brister i transparens.

Kopparstaden bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Ståhlkloo anfört är visat att Kopparstaden brutit mot någon av de grundläggande principerna eller annan bestämmelse i LOU och detta medfört att Ståhlkloo lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett

öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU)

LOU ger inte närmare besked om hur upphandlingsdokument ska vara utformade ska vara konstruerad utöver vad som kommer till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna om krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Högsta förvaltningsdomstolen har bl.a. uttalat att upphandlingsdokument ska vara så klart och tydligt utformade att en leverantör på grundval av dessa kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen men att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även upphandlingsdokument som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och unionsrätten inte överträds (se RÅ 2002 ref 50).

Förvaltningsrättens bedömning

Kopparstaden har uppgett att Ståhlkloos anbud har uteslutits då anbudet inte uppfyller samtliga ska-krav gällande teknisk- och yrkesmässig kapacitet. Kopparstaden har vidare uppgett att de redovisade referensuppdragen är projektering i en totalentreprenad av vilken Kopparstaden är beställare och att den angivna konsulten varken har varit uppdragsgivare eller handläggare i redovisade referensuppdrag, vilket framkommit efter avstämning med projektledaren i de redovisade referensuppdragen. Enligt Kopparstaden uppfyller den offererade konsulten inte heller kravet på minst tre års kontinuerlig erfarenhet och tillämpning av kompetensområdet och efterfrågade uppdragstyper. Ståhlkloo har gjort gällande att bolaget uppfyller samtliga obligatoriska krav vad gäller teknisk- och yrkesmässig kapacitet och lyft fram bl.a. följande. Offererad konsult [REDACTED] har 28 års branscherfarenhet och har under 10 år varit verksam som egen företagare inom VS. Konsulten uppfyller även kravet om att ha drivit referensprojekten som handläggare och haft ansvaret för dessa. Till stöd för sin talan har Ståhlkloo bl.a. lämnat in en skrivelse från referenten [REDACTED] på Rörmokarna Falun.

I förfrågningsunderlaget anges i AUB.51 D att anbudsgivaren ska ha en lämplig organisation som säkerställer avtalets fullgörande och att de resurser som anbudsgivaren ska tillhandahålla för uppdraget ska ha en viss kompetens och erfarenhet i enlighet med särskilt uppställda villkor. Vidare framgår att anbudsgivare redovisar efterfrågade uppgifter i enlighet med flik "CV, [roll]" samt bifogar CV för offererade resurser. I anbuds-formuläret anges bl.a. att konsulten ska ha varit uppdragsansvarig och/eller handläggare i de tre angivna referensuppdragen. Kravet i AUB.51 D har utformats som ett obligatoriskt krav. I kravet hänvisas till förutsättningarna som anges i anbudsformuläret avseende redovisade referensuppdrag. Där framgår att konsulten ska ha varit uppdragsgivare och/eller handläggare i de redovisade referensuppdragen. Vidare framgår att konsult ska ha minst tre års kontinuerlig erfarenhet och tillämpning av kompetensområdet och efterfrågade uppdragstyper. I underlaget framgår vidare att "Kopparstaden kommer att kontakta referenterna via telefon eller e-post 10, 11 och/eller 12 december 2018 för att ställa 14 frågor som relaterar till konsultens kompetens och arbetssätt i sin roll som konsult".

Enligt förvaltningsrättens mening framgår det tillräckligt tydligt av upphandlingsdokumenten vilka obligatoriska krav på erfarenhet som ställs på konsulten och hur anbudsgivaren ska ange referensuppdrag som uppfyller dessa krav. Vad Ståhlkloo har anfört och vad som angetts i skrivelsen från [redacted] visar inte att [redacted] varit uppdragsgivare eller handläggare i uppdragen, endast att han verkat som konsulten Ståhlkloos uppdragsansvarige. Förvaltningsrätten anser därför inte att Ståhlkloo genom åberopade referensuppdrag visat att det obligatoriska kravet på teknisk- och yrkesmässig kapacitet var uppfyllt. Enligt förvaltningsrättens bedömning visar inte heller underlaget att den offererade konsulten har minst tre års kontinuerlig erfarenhet och tillämpning av kompetensområdet m.m. Anbudet är därmed rätteligen förkastat.

Ståhlkloo har även anfört att kravuppfyllnaden inte har kontrollerats i enlighet med förfrågningsunderlaget där det står angivet att referensuppdrag kon-

trolleras genom intervjufrågor. Hade det stått klart för Ståhlkloo att kravuppfyllnaden kunde komma att kontrolleras på annat sätt hade bolaget kunnat foga en skriftlig förklaring till referensuppdragen där det framgått vem som var ansvarig och handläggare och på så sätt lämna ett mer konkurrenskraftigt anbud. Efter att ha konstaterat att den av Ståhlkloo angivna referenten inte uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen har inte Kopparstaden funnit det nödvändigt att kontakta referenten. Enligt förvaltningsrättens mening kan inte formuleringen i upphandlingsdokumenten avseende kontroll av kravuppfyllnad uppfattas som att upphandlande myndighet haft för avsikt att på angivet sätt kontrollera samtliga anbudsgivares referenter oavsett om anbudet uppfyllde de obligatoriska kraven i upphandlingen. Förvaltningsrätten finner det därmed inte visat att Ståhlkloo lidit eller kan komma att lida skada på grund av bristande transparens i förfrågningsunderlaget.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att Ståhlkloo inte har framfört omständigheter som visar att upphandlingsdokumenten strider mot principen om transparens eller att Kopparstaden förfarit i strid med upphandlingsdokumenten, någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU när de har förkastat Ståhlkloos anbud. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

Hur man överklagar, se bilaga (FR-05).

Eva Karlsson Helghe
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

